

Koloniale wandeling Wageningen: een stad gebouwd op Indisch fortuin

Begin- en eindpunt: busstation Wageningen. Te bereiken via station Arnhem en/of Ede-Wageningen en vandaar met de bus naar Wageningen

Lengte van de wandeling: 15 km

Horeca: diverse in de stad
restaurant Nol in 't Bos

Een burgemeester die een fabelachtig rijke dochter en kleindochter van een gouverneur-generaal in Nederlands-Indië trouwde, een Britse industrieel die de steenfabriek in de uiterwaarden van de Rijn oprichtte, een planter in West-Java en erfgenaam van de steenfabriek, die het Bowlespark financierde, een kapitein bij de Koninklijke Pakketvaart Maatschappij, die rijk geworden in de Oost een villa bouwde, en tot slot een koloniaal bestuursambtenaar die studeerde aan de Rijkslandbouwschool en conservator van het Tropenmuseum in Amsterdam werd. Dit zijn de mensen die de stad Wageningen verbinden met het koloniale verleden van Nederland. Heel weinig is er nog zichtbaar aanwezig van waar ze ooit hebben geleefd en gewoond, maar de verhalen over hoe zij de stad Wageningen hebben opgebouwd met Indisch kapitaal waren nog deels te achterhalen. Deze

koloniale wandeling voert eerst door de stad, daarna langs de uiterwaarden en het buitengebied van Wageningen.

De route

We volgen tijdens deze wandeling een gedeelte van het Wageninger Belmonte klompenpad Wageningse Eng. Die route is bewegwijzerd met stickers met een klompje erop.

1. Ga met je rug naar het busstation staan en sla linksaf en loop tot het kruispunt. Voor het kruispunt, rechtsaf de weg oversteken op de voetgangersoversteekplaats bij de verkeerslichten. Loop rechtdoor de Bevrijdingsstraat in. Op de hoek Bevrijdingsstraat/5 mei Plein ligt links van je Hotel de Wereld. Tijd voor een kopje koffie.
2. Na het bezoek aan Hotel de Wereld rechtsaf de Bergstraat inlopen tot de winkel Eikendal optiek, hier linksaf en rechtsaanhoudend, voorbij winkel De Wikkel, de Herenstraat inlopen. De grote panden in deze straat werden in de 18de eeuw gebouwd door Lubbert Adolph Torck (1698 -1758) met het Indisch fortuin van zijn vrouw.
3. Even verderop in de Herenstraat tref je aan je linkerhand de Bassecour aan. In 1743 werd de 'Bassecour', door de Torcks gebouwd voor oud- kolonialen: officieren en andere lieden die fortuin hadden gemaakt in Oost-Indië.
4. Het middendeel van de Bassecour bood vanaf 1873 onderdak aan de Rijks Landbouwschool. Hier studeerde onder anderen Gerard Louwrens Tichelman.
5. Loop verder de Herenstraat in. Sla linksaf bij het Bowlespark. Aan je linkerhand zie je al snel het Museum de Casteelse Poort liggen op het voormalig terrein van het Kasteel van Wageningen. Het museum is geopend van april tot en met oktober van dinsdag tot en met zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur en van november tot en met maart van 12.00 tot 16.00 uur. Het topstuk in het museum is de Bijbel van Torck, een statenbijbel uitgegeven in 1716 door drukker Pieter Keur uit Dordrecht.
6. De woonbuurt Bowlespark werd aan het einde van de negentiende eeuw gebouwd met kapitaal van Johannes Stefanus Bowles (1844-1929) eigenaar van een suikerplantage op West-Java en erfgenaam van de steenfabriek in de uiterwaarden van de Rijn. De herenhuizen die toen gebouwd werden, staan er grotendeels nog en zijn nu beschermd als gemeentelijk monument. Loop rechtdoor naar de Spijk. Links zie je een gevelsteen van Torck (1687-1758). De brug oversteken en vervolgens direct rechtsaf het fietspad langs de Spijk inslaan.
7. Bij de Grebbedijk linksaf slaan en via de Veerweg doorlopen tot het Bergpad. Hoog boven je zie je Aboretum Belmonte liggen. Deze Wageningse Bergtuin maakt deel uit van de Wageningse Universiteit en is vrij toegankelijk voor het publiek. Neem de trap naar boven. Op de eerste splitsing linksaf en vervolgens nog een keer linksaf. Daar zie je een toegang tot het Aboretum. Loop naar binnen en sla rechtsaf en loop door naar een uitkijkpunt. Van hier

heb je een prachtig uitzicht over de uiterwaarden van de Rijn. Loop van daar verder door rechtsaanhoudend tot een Y-splitsing. Hier links aanhouden. Je loopt nu op het klompenpad. Dit pad aanhouden voorbij een roestige sculptuur van een tulp en blijven volgen tot een viersprong. Sla het eerste pad links in. Je verlaat nu het klompenpad. Loop op de volgende viersprong rechtdoor. Net voor het pad op het eind naar links buigt, het graspad rechts inlopen. Dit pad komt uit op een asfaltweg, de Generaal Foulkesweg. Steek deze weg over en loop de Bosrandweg in.

8. De Bosrandweg uitlopen tot de N225. Deze drukke verkeersweg oversteken en aan de overkant verder de Bosrandweg inlopen langs Wild Dukes Bike punt. Aan het einde van de Bosrandweg rechtsaf de Dorskampweg inlopen. Bij de Geertjesweg rechtsaf slaan richting restaurant Nol in 't Bos. Verderop ligt links de Buitenplaats villa Sanoer (Geertjesweg 55). Deze buitenplaats dankt zijn naam aan een vissersdorpje op het eiland Bali. Loop de tuin in naar de fontein. Neem het pad links en loop de tuin rond tot je weer bij de uitgang bent. Linksaf de Geertjesweg op en sla vervolgens het eerste bospad links in met het bordje opengesteld.

9. Steeds rechtdoor blijven lopen, alle zijpaden (ook de rood/witte naar links) negeren. Bij ongelijke viersprong iets links aanhouden en rechtdoor lopen tot de asfaltweg. Hier rechtsaf tot restaurant Nol in 't Bos. Rechtdoor blijven lopen, de Kortenburgweg in. Neem het eerste bospad rechts en loop dit kronkelpad uit, fietspad oversteken en helemaal uitlopen tot aan de Ritzema Bosweg. Deze weg oversteken en linksaf het fietspad volgen tot het eerste kleine wandelpad rechts en vervolgens weer links het Bergpad in. Blijf steeds bovenlangs lopen tot voorbij de Veerdam en neem vervolgens de trap naar beneden. Loop door tot aan de Veerweg. Het tweede pad links, Aan de Rijn, inslaan. Eerste graspad rechts met opstapje nemen, volg de dijk langs de rivier (links van je) door de uiterwaarden. Je ziet de oude steenfabriek De Bovenste Polder van de familie Bowles liggen. Sla aan het eind van dit pad rechtsaf en loop door tot je weer op de Grebbedijk uitkomt. De weg oversteken en iets naar rechts het Spijk inlopen. Langs het Spijk blijven lopen en aan het eind de Bergstraat in en meteen daarna weer rechtsaf de Bevrijdingsstraat in die uitkomt op de Churchillweg. Links van je zie je het busstation liggen. Einde van deze koloniale wandeling.